

Фестивал „Партньор на Биосферен парк „Централен Балкан“

Съчетане на култура, традиции, бит и природа

За трета поредна година Дирекцията на Национален парк „Централен Балкан“ организира есенни фестивални прояви „Партньор на Биосферен парк „Централен Балкан“ под надслов „Общо бъдеще за хората и природата“. Събитията се провеждат в три поредни седмици в градовете Троян, Севлиево и Карлово, които са административни центрове на три от общините в преходната зона на Биосферен парк „Централен Балкан“.

Ежегодно фестивалните дни събират на едно място местни производители на традиционни храни и напитки, занаятчи, артисти и еко организации от региона на Биосферния парк. Традиционни участници през годините са майстори в занаяти като плетене, плъстене, калоферска дантела, ножарство, гърнчарство, стъклопис, кожарство, изработка на народни носии и други. По време на фестивалите посетителите могат да вкусят млечни продукти, сладки и солени печива, да закупят мед и пчелни продукти, домашни сапуни, козметика, продукти с етерични масла от роза и лавандула, билкови помади и други. Интригуваща част от събитията са и демонстрациите, които дават възможност на малки и големи да се докоснат до стародавни традиции и практики.

Всяка година част от празничната програма са музикални и танцови изяви на съставите от местните читалища, които повдигат настроението по време на събитията. Редовно присъстват и щандовете с инфор-

мационни материали. Дирекцията на Национален парк „Централен Балкан“ участва с информация за ЮНЕСКО отличията на региона. През годините към информационните щандове се включват и представители на Сдружение „Зелени Балкани“ и Природонаучен музей – с. Черни Осъм. За най-малките са осигурени разнообразни работилници и екозанимания. В част от събитията се включват активно и горските педагози от СЗДП – Враца, и СИДП – Габрово.

Фестивалите демонстрират възможността за използване на единна идентичност на произвежданите на територията на Биосферен парк „Централен Балкан“ продукти и предлаганите в района услуги чрез създадения цялостен бранд на Биосферния парк. Логото носи посланието за съхранени природа, култура и традиции и цели да заеме специфична пазарна ниша, удовлетворявайки конкретни търсения и потребности, но също така е и знак за международен престиж и разпознаваемост по света. То изобразява символното животно на Национален парк „Централен Балкан“ – мечката, като в нейното изображение се вплитат и символи на другите два основни компонента на Биосферния парк – планината, като част от неживата природа, и покривите на къщите, символизиращи присъствието на хората в Биосферния парк.

Биосферен парк „Централен Балкан“ е наследник на четирите по-малки биосферни резервата от стар тип – „Боатин“, „Царичина“, „Стенето“ и „Джен-

дема“, включени в програмата на ЮНЕСКО „Човекът и Биосферата“ през 1977 година. През 2017 г. тези биосферни резервати са трансформирани, разширени и преименувани в Биосферен парк „Централен Балкан“. Разположен в сърцето на България и свързан със Средна Стара планина, той заема площ малко над 369 000 ха и включва в границите си Национален парк „Централен Балкан“ и цялата територия на общините Карлово, Троян, Севлиево, Павел баня и Антон. Биосферните паркове в България към днешна дата са четири на брой – „Централен Балкан“, „Сребърна“, „Червената стена“ и „Узунбужак“.

Биосферният парк от нов тип включва в себе си три зони – сърцева, буферна и преходна, като в първите две се гарантира съхраняването на природното наследство чрез режимите в Защитената територия, а в преходната зона се осъществяват реалните взаимодействия на човека със заобикалящата го среда. Преходната зона е територията на петте общини, в която се извършват стопански дейности, ползвания на природни ресурси, обработка се земята. Разнообразието от територии и дейности, извършвани в тях, изисква и ангажирането на различни заинтересовани страни. Така например номинационният формуляр на Биосферен парк „Цен-

трален Балкан“ е подписан от 7 различни институции, представляващи централната и местната власт – Дирекцията на Национален парк „Централен Балкан“, Изпълнителната агенция по горите, администрациите на Общините Карлово, Троян, Севлиево, Павел баня и Антон, но това е само началото. За да функционира пълноценно съвременният биосферен парк, е необходимо активното участие на местните общности, които в сътрудничество с институциите да превърнат своя регион в привлекателно място за живот и туризъм, тоест в модел за устойчиво развитие.

Често срещана заблуда е мнението, че Биосферният парк е защитена територия. Всъщност това е ЮНЕСКО отличие, присъждано за съхраненото културно и природно наследство на даден регион. То не въвежда допълнителни законови ограничения или забрани за териториите, промяна на собствеността и други. Основната цел е да се стимулира устойчивото развитие на териториите чрез внедряване на добри практики, инициативи за партньорства, образование, пилотни проекти за подпомагане на местните производители, прилагане на добавена стойност към предлаганите услуги и други. Биосферният парк е платформа за местно сътрудничество, в която институциите, малките производители и дребният бизнес, хората на изкуството, занаятчиите, пазителите на традициите работят заедно в името на съхраняването на културния и природния облик на регионите.

**Дирекция на Национален парк „Централен Балкан“
Снимки: Десислава ЦВЯТКОВА**

